

Program współpracy Uzdrowskiej Gminy Miejskiej Szczawno- Zdrój z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026

Wstęp

Współpraca Uzdrowskiej Gminy Miejskiej Szczawno-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wiąże się z realizacją zasady pomocniczości oraz służy umacnianiu uprawnień obywateli.

Działalność osób zrzeszonych w wyżej wymienionych podmiotach wspomaga władze samorządowe Szczawna-Zdroju w zaspokajaniu potrzeb różnych grup mieszkańców oraz sprzyja realizacji bardzo ważnych zadań takich jak: poprawa jakości życia mieszkańców, tworzenie dobrych warunków do rozwoju i funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego, tworzenie więzi społecznych i kształtowanie odpowiedzialności za swoje otoczenie.

Wyrazem dążenia władz Uzdrowskiej Gminy Miejskiej Szczawno-Zdrój do wspierania tej działalności jest niniejszy program, określający w perspektywie rocznej cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także obszary oraz priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy samorządu z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na terenie Gminy lub na rzecz jej mieszkańców.

Postanowienia ogólne

Ileokroć w niniejszym programie współpracy Uzdrowskiej Gminy Miejskiej Szczawno-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026 jest mowa o:

1. **Gminie** – rozumie się przez to Uzdrowską Gminę Miejską Szczawno-Zdrój,
2. **Burmistrzu** – należy przez to rozumieć Burmistrza Szczawna-Zdroju,
3. **ustawie** – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1491 ze zm.),
4. **organizacjach** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy;
5. **programie** – rozumie się przez to niniejszy Program współpracy Uzdrowskiej Gminy Miejskiej Szczawno-Zdrój z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026.

Cel główny i cele szczegółowe programu

1. Cel główny

Celem głównym programu jest zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych Gminy wynikających z przepisów prawa oraz podnoszenie jakości życia mieszkańców Szczawna-Zdroju poprzez realizację zadań publicznych na rzecz mieszkańców Gminy we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

2. Cele szczegółowe:

- 1) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje;
- 2) dążenie do poprawy jakości życia w Szczawnie-Zdroju, poprzez zaspokajanie zdiagnozowanych potrzeb różnych grup mieszkańców Gminy;
- 3) wspieranie inicjatyw i działalności tych organizacji, które po rozpoznaniu potrzeb społecznych na terenie Gminy podejmą odpowiednie zadania, uzupełniając tym samym działania samorządu;
- 4) integrowanie wszystkich podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 5) wspieranie aktywności obywatelskiej oraz wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych na terenie Gminy;
- 6) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Zasady współpracy

Współpraca z organizacjami pożytku publicznego łącznie z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie opiera się na następujących zasadach:

- a) **pomocniczości**: władze miasta uznają prawo organizacji do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów społeczności, określania sposobów realizacji zadań. Rolą samorządu jest przede wszystkim pobudzanie i wspieranie inicjatyw oddolnych, ich uzupełnianie, a także promowanie dobrych praktyk w celu ich upowszechniania;
- b) **suwerenności stron**: władze miasta respektują niezależność i podmiotowość organizacji. Wykonując zadania na zlecenie samorządu organizacje powinny działać w ramach obowiązujących przepisów, procedur i uregulowań prawnych;
- c) **partnerstwa**: władze miasta i organizacje to równoprawni partnerzy w pracy na rzecz rozwoju Gminy w identyfikowaniu i definiowaniu problemów, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania. Podstawą podejmowanych działań związanych z realizacją zadań publicznych oraz pozostałych procesów związanych z funkcjonowaniem organizacji jest współpraca Gminy i organizacji oparta na wzajemnym szacunku, zaufaniu i uznaniu równorzędności stron;
- d) **efektywności**: władze miasta będą dokonywały wyboru najbardziej efektywnego sposobu realizacji zadań publicznych spośród proponowanych przez organizacje pozarządowe. Władze miasta oczekują od organizacji rzetelnej realizacji przyjętych zadań, wywiązywania się z zobowiązań merytorycznych, finansowych i sprawozdawczych;
- e) **uczciwej konkurencji**: władze miasta udzielają wszystkim zainteresowanym podmiotom tych samych informacji odnośnie wykonywanych działań, a także stosują jednakowe kryteria wspierania wszystkich organizacji pozarządowych;
- f) **jawności**: władze miasta będą udostępniały informacje na temat zamiarów, celów i środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych oraz o dotychczas ponoszonych kosztach prowadzenia tych zadań. Władze miasta będą dążyły do tego, aby wszelkie możliwości współpracy z organizacjami pozarządowymi były powszechnie wiadome i dostępne oraz jasne i zrozumiałe w zakresie stosowanych procedur i kryteriów podejmowania decyzji.

Zakres przedmiotowy współpracy

1. Przedmiotem współpracy Gminy i organizacji jest wykonywanie zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy w celu zaspokajania istniejących potrzeb społecznych w zakresie:
 - 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób (wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa);
 - 2) ochrony i promocji zdrowia (promocja i ochrona zdrowia, współpraca w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi do lat 3, popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób);
 - 3) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (wsparcie działań mających na celu aktywizację osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, sportowym, kulturalnym);
 - 4) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym (wsparcie działań mających na celu aktywizację osób w wieku emerytalnym w życiu społecznym, sportowym i kulturalnym);
 - 5) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
 - 6) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania (promocja aktywnego spędzania czasu wolnego wśród dzieci i młodzieży, wspieranie programów dotyczących aktywności i przedsiębiorczości dzieci i młodzieży oraz przygotowania do rynku pracy);
 - 7) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
 - 8) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (wspomaganie twórczości artystycznej, organizowanie przedsięwzięć artystycznych oraz plenerowych imprez kulturalnych);
 - 9) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu (wspieranie organizacji imprez i widowisk sportowych, wspieranie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportowych);
 - 10) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego (wspomaganie działań mających na celu walkę z bezdomnością zwierząt);
 - 11) turystyki i krajoznawstwa (wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, rekreacyjnych i krajoznawczych w granicach Gminy);
 - 12) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
 - 13) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
 - 14) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
 - 15) rewitalizacji.
2. Przedmiot, o którym mowa w ust. 1, jest procesem wieloetapowym, na który składają się w szczególności następujące działania:
 - 1) zdefiniowanie istniejących potrzeb społecznych mieszkańców Gminy oraz podejmowanie działań zmierzających do ich rozwiązania;
 - 2) wsparcie finansowe i pozafinansowe kierowane przez Gminę do organizacji w celu realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców Szczawna-Zdroju;
 - 3) podejmowanie inicjatyw dla rozwoju współpracy Gminy i organizacji oraz dążenie do podwyższenia stopnia skuteczności współpracy i rozwoju jej form;
 - 4) integrowanie wszystkich podmiotów realizujących zadania publiczne w celu efektywniejszej realizacji zadań publicznych.

Formy współpracy

1. Współdziałanie Gminy z organizacjami będzie prowadzone w formach finansowych i pozafinansowych.
2. Do finansowych form współpracy zalicza się:
 - 1) zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w trybie otwartego konkursu ofert na zasadach określonych w ustawie, w formie:
 - a) powierzania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
 - b) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
 - 2) zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych w trybie art. 19a ustawy.
3. Współpraca pozafinansowa realizowana poprzez:
 - 1) wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
 - 2) konsultowanie z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji zgodnie z uchwałą Nr III/9/10 Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju z dnia 30 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia regulaminu konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
 - 3) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych celem opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert;
 - 4) wsparcie organizacji w zapewnieniu infrastruktury technicznej niezbędnej do realizacji zadań publicznych;
 - 5) obejmowanie patronatem przez władze miasta inicjatyw realizowanych przez organizacje;
 - 6) organizacja wspólnych przedsięwzięć (np. festynów, koncertów, turniejów, imprez okolicznościowych itp.);
 - 7) prowadzenie działalności doradczej związanej z funkcjonowaniem organizacji;
 - 8) promocji działalności organizacji pozarządowych poprzez umieszczanie informacji o działalności organizacji oraz o wspólnych działaniach na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju;
 - 9) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonym z przedstawicieli organizacji pozarządowych i przedstawicieli Gminy;
 - 10) prowadzenie elektronicznej bazy danych o organizacjach pozarządowych.

Okres realizacji programu

Program obowiązuje w okresie od 1 stycznia 2026 roku do 31 grudnia 2026 roku.

Sposób realizacji programu

1. Przy realizacji rocznego programu uczestniczą:
 - 1) Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju-w zakresie wyznaczania przedmiotu i form współpracy oraz przydzielania środków finansowych na realizację współpracy;
 - 2) Burmistrz-w zakresie wykonywania uchwały Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia programu, w tym w szczególności wyboru podmiotów, którym zleca się realizację zadań publicznych, zawarcia stosownych umów z określeniem wysokości dotacji oraz kontroli wykonywania zadania i wykorzystania dotacji;
 - 3) organizacje.

2. Burmistrz realizuje program współpracy przy pomocy:
 - 1) Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju;
 - 2) jednostek organizacyjnych Gminy Szczawnio-Zdrój.
3. Urząd Miejski w Szczawnie-Zdroju oraz jednostki organizacyjne Gminy podejmują i prowadzą bieżącą współpracę z organizacjami.
4. Bieżąca współpraca polega w szczególności na:
 - 1) przygotowaniu i przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
 - 2) przygotowaniu umów na realizację zadań publicznych zleconych przez Gminę;
 - 3) kontroli realizacji zadań publicznych;
 - 4) analizie sprawozdań z realizacji zadań publicznych;
 - 5) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy w formach określonych w niniejszym programie.
5. W celu ułatwienia komunikacji z organizacjami na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju została utworzona zakładka Organizacje pozarządowe, gdzie zamieszczane są i aktualizowane informacje skierowane do organizacji w szczególności: ogłoszenia o otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych i ich rozstrzygnięcia, konsultowane projekty aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji oraz ogłoszenia o naborze członków organizacji do prac w komisjach konkursowych powoływanych w celu opiniowania ofert złożonych w odpowiedzi na ogłoszone konkursy.

Wysokość środków planowanych na realizację programu

1. Finansowanie zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym odbywa się w ramach budżetu Gminy na rok 2026.
2. Na finansowanie zadań publicznych, w 2026 r. do planu budżetu złożono zapotrzebowanie na środki finansowe w wysokości **599.000,00 zł**, w tym **284.000,00 zł** na zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, **10.000,00 zł** na zadania z zakresu kultury i ochrony dóbr i dziedzictwa narodowego **52.000,00 zł** na zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz **253.000,00 zł** na pozostałą działalność w ramach pomocy społecznej (dofinansowanie funkcjonowania Dziennego Domu Senior +, Klubu Senior + oraz prowadzenie magazynu żywności dla mieszkańców Uzdrowskiej Gminy Miejskiej Szczawnio-Zdrój).

Sposób oceny realizacji programu

1. Burmistrz dokonuje ewaluacji programu współpracy w okresie jego realizacji.
2. Uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizacji programu oraz poszczególnych zadań publicznych mogą być zgłaszane Burmistrzowi na bieżąco. Wniesione uwagi, wnioski i propozycje związane z programem oraz z realizowanymi przez organizacje zadaniami publicznymi, będą wykorzystywane do usprawnienia współpracy.
3. Burmistrz złoży Radzie Miejskiej w Szczawnie-Zdroju oraz poda do publicznej wiadomości sprawozdanie z realizacji programu w terminie wskazanym w ustawie.
4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, zostanie podane do publicznej wiadomości poprzez jego zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju w zakładce Organizacje pozarządowe oraz zostanie udostępnione do wglądu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju.

5. Do oceny realizacji programu stosowane będą następujące mierniki ilościowe:
- 1) liczba i struktura organizacji pozarządowych współpracujących z Gminą i jej jednostkami podległymi;
 - 2) liczba ogłoszonych konkursów;
 - 3) liczba ofert złożonych w konkursach;
 - 4) liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego;
 - 5) liczba organizacji korzystających z dotacji;
 - 6) wysokość kwot udzielonych dotacji;
 - 7) liczba zrealizowanych zadań w ciągu roku budżetowego, na które udzielono dotacji;
 - 8) liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane;
 - 9) liczba beneficjentów zrealizowanych zadań;
 - 10) wykonanie planu dotacji za rok 2026 w szczególności według klasyfikacji budżetowej na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy.

Sposób tworzenia programu oraz przebieg konsultacji

1. Prace nad przygotowaniem programu współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2026 prowadzi Kierownik Centrum Usług Wspólnych Uzdrawiskowej Gminy Miejskiej Szczawnio-Zdrój.
2. Projekt programu współpracy jest konsultowany w sposób określony w art. 5 ust.5 ustawy tj. zgodnie z Uchwałą Nr III/9/10 Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju z dnia 30 grudnia 2010 roku w sprawie przyjęcia „Regulaminu konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi i podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
3. Formę konsultacji, termin rozpoczęcia i zakończenia konsultacji określa Burmistrz w drodze ogłoszenia.
4. Informacje o formie i terminie konsultacji publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicy ogłoszeń.
5. Informację o wynikach konsultacji podaje się do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicy ogłoszeń.

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe i podmioty o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy w ramach ogłoszonych przez Burmistrza otwartych konkursów ofert.
2. Komisje konkursowe i jej przewodniczący powoływane są zarządzeniem Burmistrza.
3. Przewodniczącym komisji konkursowej jest przedstawiciel Burmistrza.
4. Przedstawiciele organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy biorący udział w pracach komisji konkursowej wyłaniani są w drodze naboru ogłoszonego na stronie internetowej Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju.
5. Z prac komisji sporządzany jest protokół, który podpisują wszyscy jej członkowie obecni na posiedzeniu.
6. Komisja, przygotowuje dla Burmistrza listę ofert oraz rekomenduje udzielenie dotacji wraz z propozycją podziału środków finansowych.

7. Członkowie Komisji zobowiązani są do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji związanych z przedmiotem pracy Komisji do czasu podjęcia przez Burmistrza decyzji o przyznaniu dotacji.
8. Udział w pracach Komisji jest nieodpłatny i nie przysługuje zwrot kosztów podróży.
9. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Burmistrz.